

INGEZONDEN.

De redactie behoudt zich voor ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken zoo noodig eenige bekorting aan te brengen.

HET STERILISATIEVRAAGSTUK IN NEDERLAND.

Collega G. P. FRETTS merkt terecht op, dat het sterilisatievraagstuk een moeilijk, een ingewikkeld vraagstuk is. Niettemin acht hij sterilisatie in enkele gevallen gerechtvaardigd.

Hoe voorzichtig hij zich ook uitspreekt, toch geeft zijn betoog mijns inziens aanleiding tot eenige bedenkingen. Algemeene inzichten, die voor menigeen reden zijn om dezen maatregel voor *eugenetische* doeleinden te verwerpen, alsmede beginselen, die anderen den ingreep doen aanvaarden, laat ik buiten beschouwing.

FRETTS geeft twee voorbeelden van zwakzinnigheid, waarbij hij als individueelen maatregel sterilisatie aangewezen acht (niet als algemeen maatregel, waarvan hij ook afkeerig is; met het woord: algemeen bedoelt hij vermoedelijk de elders eraan gegeven strekking van sociaal middel van eugenetiek). Ik zou vragen, of voor het imbecille meisje, bedoeld op blz. 4900 (eerste alinea), het doel niet op eenvoudiger wijze kan worden bereikt. Het spreekt van zelf, dat men er naar streeft met de minst ingrijpende middelen uit te komen. Wat sterilisatie aangaat, is mij een waarneming met doodelijken afloop bekend. De gynaecoloog A. MAYER, de eerste onder zijn engere vakgenooten die voor een sterilisatiewet in het krijt trad en van wien zeker geen somber gekleurde statistiek is te verwachten, gaf in 1934 nog een sterfte na sterilisatie op (bedoeld is blijkbaar bij vrouwen) van één pCt. ook geldend voor „*die besten Operateure und die besten Operationsgelegenheiten*” (cursiveering van A. MAYER) 1). Al zijn er later lagere cijfers aangegeven, dit is naar mijn meening een ernstige waarschuwing. Er zijn in een geval als boven bedoeld eenvoudiger middelen. Ik bedoel niet de segregatie, gelijk elders wordt toegepast (Denemarken), maar, zoo noodig, het brengen in een beveiligend midden bij plichtsgetrouwe en verstandige pleegouders. Zoo zal in het algemeen het gevaar, dat FRETTS vreest, afdoende kunnen worden bestreden.

Voorts acht hij sterilisatie aangewezen, omdat van vier kinderen er twee de school van buitengewoon onderwijs bezoeken (blz. 4900, derde alinea). Men bedenke, dat schoolkennis en vorderingen op school, hoe belangrijk ook, niet de eenige waarborg zijn voor het welslagen. Het ware onjuist te meenen, dat zonder dien waarborg geen bevredigend en voor de gemeenschap nuttig leven mogelijk is. De feiten leeren anders. Naar ik vernam, gelukt het op de school voor buitengewoon onderwijs alhier, de overgrootste meerderheid der leerlingen geschikt te doen zijn voor een maatschappelijken werkkring. Zelfs thans zijn er, ik ontnem dat aan het laatst verschenen jaarverslag, van de 163 oud-leerlingen (jongens) meer dan 100 in een of ander beroep werkzaam.

Hierbij zijn nog te voegen, de onzekerheid van den erfelijken aard in menig geval en van de erfprognostiek, alsmede de tegenzin, die bij de bevolking tegen dien maatregel bestaat, zooals wel in Duitschland blijkt. Ik ben in enkele klinieken getuige geweest van weinig verkwikkelijke tooneelen. Deze zal, het blijkt ook uit het artikel van FRETTS, de toepassing der vrijwillige sterilisatie in den weg staan.

Ik meen in het vorenstaande eenige bedenkingen te hebben aangevoerd; de voren vermelde beweegredenen lijken mij niet steekhoudend.

Maastricht, 3 November 1936.

J. E. SCHULTE.

1) *Zentralblatt für Gynaekologie*, 1934. blz. 1987.